

NOSZONY (26) *part praet pass impf*

noszony (15), **noszon** (11).

Pierwsze o jasne. ◇ *W formach niezłożonych:* -on (1), -ón (1) *Mącz* (1:1); -ono *Mącz* (2), -óna (1) *BiałKat.* ◇ *W formach złożonych:* -on-.

sg m N noszony (7), noszon (7); ~ (*attrib*) -ony (5); ~ (*praed*) -on (7), -ony (2); -ony *Calep*; -on : ony *WujNT* (1:1). ◇ *V* noszony (1). ◇ *f N* noszoną (1), noszona (1), noszon(a) (1); ~ (*attrib*) -ą (1); ~ (*praed*) -a (1). ◇ *n N* noszono (3), noszon(e) (2); ~ (*attrib*) -(e) (1); ~ (*praed*) -o (3) *Mącz* (2), *RejPos*; -(e) (1) *WujJud.* ◇ *pl N subst* noszon(e) (2). ◇ *A subst* noszon(e) (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: noszony od kogo (5).

Sł stp s.v. nosić, Cn brak, Linde XVII w. s.v. nosić.

1. *Przenoszony, przemieszczany z miejsca na miejsce; gestatus Mącz, Calep; importatus, portatilis Mącz* (16) : Hexaphorus, Nieco takowego co bywa od łżeścy nofzono/ yáko łą máry álbo łóże. *Mącz* 155d, 145a, 313c; że [*Donatysty łotry*] połamáli byli kielichy: w których krew Páná Chryfтуłowá rozdawaná y nofzóná byłá *BiałKat* 326; *Calep* 454a; Chwałá tobie Pánie IEzu Chryfte/ któryś ná dźiatki niewinne/ do ciebie od rodziców nofzone/ ręce twe święte kłásć y onym vćiełźnie błogółáwić raczył. *LatHar* 538; *WujNT Act* 3/2.

noszony do kogo (2): *WujJud* 264; Dołyć też takowych Bractw łię zayndźie/ ktore naświęty Sákrament/ gdy do chorych bywano łzon [!]/ prowadzi/ y do kościoła zás odprowadza *ReszHoz* 131.

noszony w czym (1): *RejPos* 284 *cf W przen.*

Wyrażenie: »z daleka noszony« (1): *Importanda longe, Z dáleká tu mogą być nofzone álbo z dáleká tu do nas przichodzą. Mącz* 313d.

W przen (1) : iżeś ty iuz iest łąd moy wierny á przebrány/ w ktorym záywždy będzie nofzono á záchowano święte imię moje. *RejPos* 284.

Przen: *Znoszony* (1) :

Wyrażenie: »krzyż noszony« (1): Krzyż ćierpliwie wesołym fercem ma być nofzony. *WujNT Zzzzz3v.*

a. *Przenoszony z miejsca na miejsce* (3) : A był nofson przez ánioly iako latający/ á przez nawietfse wiatry zrułfony. *RejPs* 24; *Fluctuo* – Odwalow burzliwich iestem nofzony. *Calep* 425a.

noszon na czym (1): Y iezdził ná Cherubie/ á latał będąc nofzon ná łkrzydłách wiatru [*et volavit volavitque super pennas ventorum*]. *BibRadz Ps* 18/11.

b. *Dźwigany* (1) : Iestli też w ktorim połpołtwie łprawce mdłego rozumu będą: łą iakoby głowa boleściami rozdęta, ktora z wielką ciężkością od ciała nofzona bywa. *BielŻyw* 84.

2. *Miany przy sobie; wkładany na siebie (także dla ozdoby)* (9) : A iestli będzie nofzon [*smaragdus*] przy zgwałczeniu panny/ tedy łię złamie. *FalZioł* IV 57d; Też powiedaią niektorzy ludzie, iż krzyżmo nofzone od człowieka cirpiącego niemocz przerzeczoną/ broni barzo mocno. *FalZioł* V 76, IV 56a; Tiara, Nięyáki zawoy álbo czapká Perskich białych głów/ potym tilko od królów á kápłanów nofzona/ zawóy álbo kiwior turecki. *Mącz* 455c; Miecze/ y insze wízelákie náczyńia do obráżenia vczynione/ niemáłą [!] być nofzone w Rzeczypołpolitey łpokoyney [*non esse ferenda*]. *ModrzBaz* 63v.

noszony na czym (4): Pierścien z kopyta albo z goleni osłowej na palcu noszony/ niedopuszcza padać wielką niemocz cirpiącym. *FalZioł* IV 4d, I 49d; Spira, Nieyáki ubiór/ łańcuch/ álbo ynłzy klenot/ który ná łzyi álbo ná głowie bywa noszon ták fie w okoł wiyáci/ może być zwan też Turecki zawóy. *Mqcz* 408b, 459b.

3. Dotyczy ciąży (1) :

Wyrażenie: »w żywocie noszony« (1): Iezu z Duchá S. cudownie poczęty/ y przez dziewięć miesięcy w pánieńłkim żywocie noszony/ zmiłuy fię. *LatHar* 336.

Cf **NOSIĆ**

TG